

12.03.2024

5-А

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Голодомор 1932-1933 років.

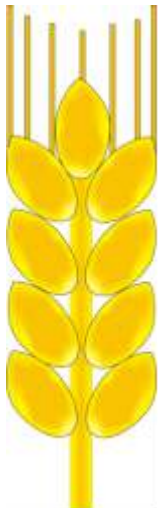
Мета уроку: охарактеризувати причини встановлення більшовицького режиму в Україні, розкрити суть цього режиму, показати його зло-чини проти українського народу; виховувати учнів у дусі патріотизму, сприяти утвердженню ідеалів демократії.

Актуалізація опорних знань

«Закінчи речення»

- Події 1917-1920рр. в Україні називаються....
- 20 листопада 1917р. було утворено...
- Президентом УНР було обрано...
- Об'єднання УНР і ЗУНР відбулося ...
- Герої Крут – це...

Мотивація навчальної діяльності

Синтез думок

Погляньте на цей колосок. Які асоціації у вас виникають? Були часи, коли всього за 5 колосків взятих з поля людину ув'язнювали на довгі роки. Усім вам відома чарівна природа України. Українські чорноземи, широкі колосисті ниви, глибокі річки та густі ліси. Маючи такі природні багатства український народ не раз зазнавав голоду. Найстрашніший голод відбувся 1932-1933 років і це було не природне лихо, а штучно створена подія. Сьогодні ми з вами поговоримо про Голодомор в Україні у 1932-1933 роках. З'ясуємо його причини та наслідки, а також розглянемо як митці відобразили тему Голодомору в своїх творах.

Вивчення нового матеріалу

У 1922 р. було проголошено створення **Союзу Радянських Соціалістичних Республік (СРСР)**. Поступово влада зосередилася в руках однієї особи — **Йосипа Сталіна**.

Наприкінці 1920-х рр. Й. Сталін вирішив, що настав час для чергової спроби збудувати комунізм. А для цього слід було модернізувати промисловість і сільське господарство,

здійснити індустріалізацію. Ці заходи мали бути втілені завдяки реалізації п'ятирічного плану розвитку. За цей час в Україні планувалося збудувати 400 підприємств, електростанцій, серед яких 14 підприємств-гігантів, що мали стати найбільшими в Європі або навіть у світі.

Робота з термінами (запишіть)

Індустріалізація — створення галузей важкої промисловості: металургійної, машинобудівної тощо.

Колгосп — колективне підприємство, де об'єднувалися земля, сільськогосподарський інвентар декількох десятків або сотень селянських господарств для спільної праці.

Голодомор 1932—1933 рр. — геноцид українського народу, організований керівництвом більшовицької партії та урядом СРСР шляхом створення штучного масового голоду.

Геноцид — злочинні дії з метою знищення певної спільноти людей.

Спочатку населення, натхненне пропагандою і вірою у світле майбутнє, охоче взялося за справу. Проте невдовзі стало зрозумілим, що для такого грандіозного будівництва необхідні кваліфіковані робітники, інженери, сучасна техніка, гроші. Усього цього бракувало. Тому сталінське керівництво почало ліквідовувати приватну власність. Усі підприємства, магазини, дрібні майстерні, заклади харчування переходили у власність держави. Робітників примушували працювати більше, а платили менше. Селяни мали здавати державі вирощений хліб за безцінь. А щоб надалі селянство не могло чинити опір, більшовики на чолі з Й. Сталіним вирішили їх об'єднати в колгоспи.

Проте селяни не бажали добровільно йти в ярмо. Вони почали вирізати худобу, щоб не віддавати в колгосп (було знищено 50% поголів'я), нищити сільськогосподарський інвентар, спалахували повстання. Для придушення повстань застосували армію. Заможних селян і тих, хто не бажав йти в колгосп, називали куркулями й оголосили ворогом, якого треба знищити.

Почалося масове розкуркулення: у людей відбирали все майно, а їх самих відправляли на заслання до Сибіру.

Було розкуркулено понад 1,5 млн осіб. Так селян вдалося насильно об'єднати в колгоспи. Проте колгоспи не змогли виростити необхідну кількість зерна. Обсяги зібраного врожаю скоротилися, а Й. Сталін вимагав усе більше зерна для потреб армії та населення міст, що зростало.

У селах почався голод. У 1932 р. було засіяно лише половину полів, відповідно не було і достатнього врожаю (дві третини від попередніх років).

Голодомор призвів до багатомільйонних людських втрат у сільській місцевості на території Української СРР та Кубані, більшість населення якої становили українці. Вважається, що в такий спосіб керівництво Радянського Союзу свідомо розраховувало на

придушення українського національно-визвольного руху і фізичне знищення частини українського селянства.

Упродовж десятиліть масове вбивство людей штучним голодом навмисно замовчувалося радянською владою.

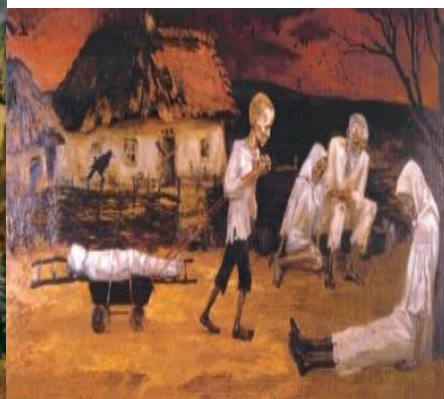
Штучно організований владою голод в Україні в 1932—1933 рр. отримав назву Голодомор. За підрахунками вчених, від голоду померло понад 4 мільйони осіб.

У 2006 р. Верховна Рада України законом визнала Голодомор геноцидом українського народу, злочином комуністичного режиму. Це рішення підтримали десятки країн світу.

Щороку четвертої суботи листопада відзначають День пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій.

Робота з візуальними джерелами

Роздивіться картини. Що в них спільного? Чим вони відрізняються? Яка тема об'єднує ці картини? З чого ви зробили такі висновки?

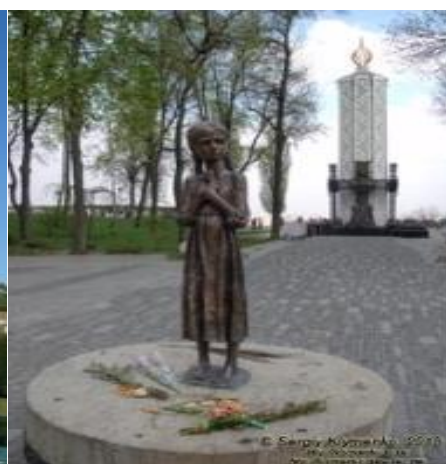

Хвилинка відпочинку (руханка)

<https://youtu.be/foFUavVgKg4?si=-T7KDsWBtUHewBc4>

Робота з візуальними джерелами

Розгляньте скульптури. Які почуття вони у вас викликають?

Не тільки художники і скульптори створювати мистецькі твори про Голодомор. Поети і письменники також створили багато напрацювань у цьому напрямку.

Не забудь!

Незабудьки голубенькі,
Дуже ніжні і малі,
На лужку при самій річці
Між травою розцвіли.

І такі вони несмілі,
Налякав їх хтось, мабуть,
Що усім шепочуть тихо:
«Любий друже! Не забудь!»

Катерина Перелісна
(*1902 м.Жарів — *1995 м.Чикаго)

Надгравувала: Гальчизна О., методист НМЦО, «Листів до дітей», 2 клас.
«Дінь пам'яті жертв Голодомору», м. Львів, листопад, 2018.

Що означає квітка-незабудька?

Квітка незабудька складається з двох кольорів — синього й жовтого — кольорів вільної та незалежної України. Під час репресій кінця 1920их та початку 1930их років Сталін та, разом з ним радянська верхівка, хотіли зламати дух українського народу, знищити українців як народ. Синьо-жовта квітка незабудька... Тому синьо-жовті кольори квітки незабудьки дуже символічні та відповідні для вшанування жертв сталінської політики, яка призвела до мільйонних жертв Голодомору 1932-1933.

Згадуймо!

В Україні в 1932 -1933 роках вмирало
17 людей щохвилини, 1000 – щогодини,
25 000 – щодня.

З урахуванням непрямих жертв, за
приблизними підрахунками, голодомор
забрав 12-14 мільйонів людей.

*Хай палає свіча,
хай палає,
Поєднає нас вона в цей час,
хай сьогодні спогади лунають...*

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/NDdsqS6zLK0?si=XtKtgxtbilkZskPE>

Бесіда

- Події 1917-1920рр. в Україні називаються....
- 20 листопада 1917р. було утворено...
- Президентом УНР було обрано...
- Об'єднання УНР і ЗУНР відбулося ...
- Назвіть причини Голодомору в Україні.
- До яких наслідків призвели дії радянського керівництва у 30 роки?
- Що береже пам'ять про страшні події 1932-33 років?

Домашнє завдання:

1. Опрацювати опорний конспект, прочитати стор. 143-144.
2. Запишіть нові дати, поняття з теми.
3. Повторіть тему Народи, які жили на території України за доби Античності.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або ел. адресу
nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!